De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* No. 124.)

Dit blad wordt geregeld des *Vrijdags* aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseeren aan de **REDACTIE**. Abonnementen en Advertentien aan de **ADMINISTRATIE Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam.**
Inzendingen, die later dan *Donderdag* 's namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 20 Augustus 1911. No. 1755.

Abonnementsprijs: *franco* aan huis, per drie maanden *f* 1.20, voor België per jaar *f* 5.30 bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar *f* 6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers *f* —.10. Abonnementen worden aangenomen door het Bureel te Amsterdam, Boekhandelaren, Postdirecteuren enz.
Advertentiën: van 1 tot 6 regels *f* 1.20, voor elken regel meer *f* —.20. Aanvragen en vermelding van liefdegaven *f* —.12 per regel.

„Geen rekening gehouden."

Doch er werd met hen geene rekening gehouden van het geld, dat in hunne hand geleverd was, want zij handelden trouwelijk. 2 Kon. 22:7.

De tempel te Jerusalem kostte geducht veel aan onderhoud, en het geld voor dit onderhoud werd gevonden uit hetgeen een ieder, die den tempel binnenkwam, in de offerkist wierp. Was de som van dit geld in de offerkist nu hoog genoeg opgeloopen, dan nam men het er uit, gaf het aan de verzorgers van den tempel, en deze lieten dan de herstellingen uitvoeren. Zoo is het geschied onder Joas, en zoo is het gegaan onder Josia. Maar wat nu opmerkelijk is, beidemalen wordt er bijgevoegd, dat van de mannen aan wie dit geld ter besteding werd toevertrouwd, *geen rekening werd afgevergd*, want, zoo staat er bij, *„te handelden getrouwelijk"*. Dat offergeld was hun een heilig geld. Geen hunner dacht er aan, ook maar één penning van dit heilige offergeld in eigen beurs te doen overglijden Waartoe dus hen rekening te laten doen?

Eigenlijk moest het zoo altoos, overal en bij een ieder zijn, en daarom is deze vermelding van wat onder Joas en Josia plaats greep, zoo opmerkelijk. In het afeischen van rekening spreekt de zonde. Denk u voor een oogenblik, dat de zonde ons niet vergiftigd had, en er zou van rekening doen onder menschen nooit sprake zijn. Waartoe toch zou dat afrekenen dienen, indien ge vooruit met volkomen zekerheid wist, dat wie voor u handelde nooit verzuim pleegde, zich nooit vergiste en vooral nooit op oneerlijkheid bedacht ware.

Het is alleen de zonde, die ook in dit opzicht de verhoudingen bedorven heeft. Het is de zonde, die maakt dat wie geld besteedt het soms dwaselijk besteedt. Het is de zonde, die maakt dat men vaak slordig met het toevertrouwde geld omgaat. Het is de zonde, die maakt dat men zich door anderen bedotten laat. En bovenal, het is de zonde, die zoo vaak verleidt om het toevertrouwde geld niet in volkomen goede trouw voor het bestemde doel te besteden, maar er profijt van te zoeken voor zich zelf.

Er is dan ook geen sterker bewijs voor de beteekenis van de zonde in de wereld, dan juist al ons eindeloos rekenen, narekenen, en afrekenen, waarop geheel onze saamleving bij het doen van zaken rust. Men is op de beurs zoo ongeestelijk mogelijk. Wie op de beurs van zonde zou willen gewagen, liep kans uitgelachen te worden. Maar ondertusschen is heel de beurs op de onderstelling van zonde ingericht. Op de beurs vertrouwt niemand iemand. Tegen slim- en sluwheden oppassen, is er de boodschap. Alles wordt tot in het kleinste toe berekend, nagerekend en afgerekend, en wat van den Tempelbouw staat, dat de Commissarissen, die de groote geldsommen in ontvangst namen, *geen rekening deden*, klinkt een koopman op de beurs als Joodsche legende in de ooren. Vooral thans, nu juist de Joden in het rekenen op de beurs het scherpst zijn.

Feitelijk zijn we zelfs achteruitgegaan. In heiligen zin genomen, moest er in de Kerk van Christus, vooral bij het Diaconaat, van rekening doen geen sprake zijn. Het moest zoo vast staan, dat een ieder, die met het geld der Kerk te doen had, dit als *heilig* geld hanteerde, dat er noch verzuim, noch vergissing, noch oneerlijkheid bij *kon* voorkomen. Gelijk men in de Kerk geen eed doet, omdat de opzettelijke leugen op heilig terrein ondenkbaar moet wezen, en dus het ja *ja*, het neen vanzelf *neen* is, zoo ook moest er in de Kerk nooit afrekening noodig zijn, althans nooit afrekening als bewijs tegen vermoeden van oneerlijkheid. En toch is het, helaas, gebleken, dat dit niet kan; dat oneerlijkheid tot zelfs in het Diakonaat soms doordrong; of dat althans slordig beheer en schuldige vergissing soms alle verwachting van goede trouw beschaamde.

Vooral *geld* is voor verreweg de meesten zoo gevaarlijk. Tal en tal van personen, die tegen allerlei andere zonden nog wel op hun hoede zijn, hebben hun voet in den strik van Mammon eer ze er om denken. Niet allen. Er zijn er ook, op wie geld geen vat heeft. Maar er zijn er ook die op een cent eerlijk blijven, maar om een gouden tientje hun conscientie verkrachten. De verleiding die van het geld uitgaat, werkt zoo sterk. Men kan zoo menige zaak van twee kanten aanvatten, en zoo nu de één kant meer in ons voordeel is, waarom zouden we dan den anderen kant kiezen, ook al voelen we zelf wel, dat het eerlijker ware? Zeker, eerlijk moeten we zijn, maar eerlijker dan eerlijk, hoeft dat? Dit gevaar van het geld kent de wereld nog beter dan de Christen. Daarom is in geldzaken alle vertrouwen zoo goed als de wereld uit. Alles moet berekend en nagerekend worden. En niet dan achter dien hoogen muur van het rekening afeischen, acht men zich veilig. Alleen in het zeer intieme wint het *vertrouwen* het soms nog van het *rekenen*. Zoo komt 't nog voor tusschen man en vrouw. Zoo vindt men het nog tusschen ouders en kinderen. Een heel enkele maal ook tusschen zeer intieme vrienden. Of zoo men al ook in dezen intiemen kring nog narekent en afrekent, is het bijna uitsluitend om vergissingen te voorkomen, maar zonder dat ooit de eerlijkheid in twijfel wordt getrokken. *Rekenen* is zet en regel, als gevolg van de zonde, *vertrouwen* bindt mensch aan mensch alleen zaam, waar heiliger zin het hart beheerscht.

Tweeërlei aard spreekt in beide. Rekenen of Vertrouwen is hetzelfde verschil als tusschen de *Wet* en het *Evangelie*. In het Paradijs stond de mensch na zijn Schepping niet onder de *Wet* maar in het *Vertrouwen*. Tot de Wet, zegt Paulus, was de zonde wel in de wereld, maar de zonde werd zonder de Wet niet toegerekend. Het Wetsstandpunt is altoos *rekenen*. Dit en dit is mij geboden, en elk van die geboden moet ik houden. Schiet ik te kort, dan raak ik in schuld. Doe ik meer, dan houd ik over. Met overtollige goede werken delg ik dan schuld voor het tekort. Zóóveel deed God voor mij, zoóveel moet ik nu ter betaling van die schuld voor God doen. Altoos het *rekenen*. Op een goed werk kan weer evenzoo een kleine zonde staan. Zonden aftrekken en goede werken optellen, blijft dan het dagelijksch bedrijf. Daarom juist is het wetsstandpunt zoo echt zondig-menschelijk, ook al staat 't vooruit vast, dat de mensch er nooit mé komt.

En daarom staat tegenover dit Wetsstandpunt het Evangelie, dat eeniglijk op vertrouwen rust. Naar luid van het Evangelie hebt ge niet met den zondaar-rekenaar, maar met het kind van God bij zijn Vader te doen. En zooals het nog op aarde, zelfs in onzen zondigen toestand, voorkomt, dat de vader zijn kind ten volle vertrouwt en ten volle vertrouwen kan, en daarom van alle rekenen afziet, zoo ook is het onder het Evangelie met onze ziel tegenover onzen God. Dan toch treedt ook hier het *vertrouwen* voor het *rekenen* in de plaats. Een kind van God telt zijn goede daden niet op en tuurt niet meer op de debetzijde van zijn schuld voor God. Het gaat op *geloof*, en geloof is met *vertrouwen* uit één wortel. In de oorspronkelijke taal van het Nieuwe Testament is *geloof* en *vertrouwen* zelfs één zelfde woord. Twee werelden staan in dit „rekenen" en „vertrouwen" tegenover elkander. Bij Satan en onder de demonen is het altoos *rekenen* en bij nacht en bij dag onder den doodsangst van het tekort zitten, maar in het Vaderhuis laat zich geen rekenen meer denken. Daar is volkomen vertrouwen van het kind in zijn God en van God in zijn kind levensorde. Dat nu onder ons het rekenen er nog zijn moet, is een last dien de zonde ons oplegt, en wee hem, die in het aardsche zich aan dien last eigenmachtig onttrekt, en het rekenen voor zich zelf niet noodig acht. Tot aan onzen dood toe staan we onder dien last, en eerst met ons sterven komen we van het rekenen vrij. Alleen dit hebben we nu reeds, dat het Kruis onze rekening met God eens voor goed heeft afgedaan, en dat met onzen God en met zijn echte volk op aarde nu reeds het vertrouwen ons hart verkwikken mag.

DR. A. K.

Officieele Berichten.

Het adres van de Geref. kerk te Leiden is D. G. v. d. Horst, scriba, Haarlemmerweg 34.
Namens den kerkeraad:
D. G. v. d. HORST, *scriba.*

De Classes Gouda belicht den kerken, dat in plaats van Ds. Hagenbeek, Ds. S. Kamper te Haastrecht als Actuarius is benoemd, en dat de stukken voor de Classes nu aan den nieuw benoemde moeten geadresseerd.
Namens de Classis,
J. OSINGA, *Scriba.*
Schoonhoven, 15 Aug. 1911.

De Classes Klundert heeft in hare vergadering van 15 Aug. 1911 praeparatoir onderzocht en met alle stemmen toegelaten den Eerw. heer G. J. Pontier te Breda, die daarmede beroepbaar verklaard is voor de Geref. Kerken.
Namens de Classis voornoemd
L. G. GORIS, *h. t. Assessor.*
Breda, 15 Aug. 1911.

Gisteren werd in den Morgendienst de tot ons overgekomen leeraar Ds. W. Veder in zijn dienstwerk ingeleid door Ds. G. Wielenga, naar aanleiding eener rede over Jes. 52:7.

In den Avonddienst aanvaarde Ds. Veder zijn taak met een predikatie over Jer. 1:11, 12. Moge er nu zegen rusten op den arbeid onzer drie predikanten.

Namens den Kerkeraad,
J. BOSCH SR. *Scriba.*
Zwolle, 14 Aug. 1911.

GLANERBRUG, 13 Aug. Heden was het voor de Geref. kerk alhier een blijde dag. Daar de kerk 7 Juni 1907 tot openbaring kwam, mocht reeds in deze morgenure onze beroepen leeraar, Ds. F. Bruinsma, van Scharendijke tot ons overgekomen, in zijn dienstwerk bevestigd worden door onzen consulent Ds. de Bruijn van Enschedé, die tot tekst had gekozen 1 Petr. 5:2—4. Des namiddags verbond Ds. Bruinsma zich aan de gemeente naar aanleiding van Efeze 2:19—22. Niettegenstaande de groote hitte die er heerschte, was beide keeren het kerkgebouw stampvol.

N.B. Het adres van den kerkeraad is thans: Ds. F. Bruinsma te Glanerbrug.

AMBT-VOLLENHOVE. Zondag 13 Aug. was voor de Gemeente een blijde dag. 's Morgens trad voor haar op Prof. Dr. H. H. Kuyper van Amsterdam om den beroepen dienaar des Woords Ds. J. Douma in zijn dienstwerk in te leiden met eene leerrede over Efeze 4:11—13, waarna den nieuwen dienaar toegezongen werd Ps. 134:3. 's Middags deed Ds. J. Douma zijn intrede; hij bepaalde de gemeente bij 1 Cor. 2:1 en 2. Na de predikatie sprak hij toe Prof. Dr. H. H. Kuyper, die hem des morgens bevestigde, den consulent, opzieners en diakenen, het Hoofd der school en de afgevaardigden der naburige kerken, waarna Ds. Brouwer van Zwartsluis ook namens kerkeraad en gemeente den nieuwen leeraar een hartelijk welkom toeriep en de gemeent verzocht werd te zingen Ps. 115:8.

Het adres van den kerkeraad is nu Ds. J. Douma, Ambt Vollenhove.

Gen. Kas Art: 13 K. O.

Namens deputaten der Gen. Kas tot steun der verzorging van emerit. pred., pred.-weduwen en weezen heeft ondergeteekende mede te deelen, dat in het verloopen boekjaar bericht is ingekomen van notaris Th. R. te A. van een legaat, groot *f* 1000, belast met vruchtgebruik; en dat aan giften is ontvangen, van Ds. B. te S. *f* 215; en van den heer J. W. H. te D. *f* 200.

Met betuiging van hartelijken dank aan den Heere en aan de gevers, bevelen deputaten de belangen der Gen. Kas verder dringend aan.

W. B. RENKEMA, *scriba.*
Renkum, 14 Augustus 1911.

Kort verslag van de vergadering der Geref. Kerken binnen de classis Brielle, gehouden te Hellevoetsluis op Woensdag 2 Aug. 1911.

1. Ds. v. Lummel opent de vergadering op gebruikelijke wijze.
2. Lastbrieven worden nagezien. Er zijn twee instructies. Het moderamen bestaat uit: Ds. v. Lummel, praeses; Ds. Kok, assessor, en Ds. v. Duin, scriba.
3. Notulen worden gelezen en goedgekeurd.
4. Ds. Eiselink brengt verslag uit van de laatst gehouden partic. synode van Zuid Holland (Zuid). De afgevaardigden van Brielle en Middelharnis ontvangen de verlangde inlichtingen.
5. Ds. Kok brengt verslag uit namens de commissie, die de evangelisatie in deze omgeving zou voorbereiden. Besloten wordt dien arbeid ter hand te nemen. 's Zondags volgende op den Hervormingsdag hiervoor een bidstond en een collecte in de classis te houden. Drie deputaten te benoemen om een regeling te ontwerpen.
6. De instructie van Tinte luidt, hulp voor den dienst des Woords in de vacante kerken in te roepen van de classes Schiedam en Barendrecht, met het oog op 't groot aantal vacaturen en de weinige predikanten binnen deze classis. Aldus besloten.
7. Aan een kerk, waar twee ouderlingen hun dienst verlaten hebben, wordt raad gegeven.
8. Pauze. Vereekening der gelden.
9. Aan Melissant wordt voor dit jaar een ondersteuning van *f* 50 verleend.
10. De classisbeurten worden als volgt geregeld: Tinte, Sept. Ds. Kok, Nov. Ds. Taal; Rockanje, Sept. Ds. Esselink, Nov. Ds. Dekker; Hellevoetsluis, Oct. Ds. Mol; Bommel, Sept. Ds. v. Lummel, Nov. Ds. Aalberts; Middelharnis, Oct. Ds. v. Duin; Melissant, Sept. Ds. Mol, Nov. Ds. Snallegange.
11. De rondvraag naar art. 41 levert geen bijzonderheden op.
12. Tot deputaten voor den Evangelisatiearbeid worden benoemd: Ds. Kok, v. Lummel en Mol.
13. Sluiting.

W. E. v. DUIN, *h.t. scriba.*

Buitenland.

Duitschland. Christelijk-nationale arbeidersbeweging. Nog een oordeel over de veroordeeling van den predikant Jatho.

De Evangelische werklieden-vereenigingen nemen langzaam maar gestadig in ledental toe. Verleden jaar waren er 107.000 leden, dit jaar kwam men op 115 000. Bovendien zijn er een 44 000 leden, die niet bij de vereeniging aangesloten zijn, van welke men echter hoopt, dat zij sich weldra bij haar zullen voegen. Van groote beteekenis is de omstandigheid, dat steeds meer arbeiders-secretarissen aangesteld worden.

In deze zijn de Christelijk-nationale vakvereenigingen baanbreeksters geweest. Al deze vereenigingen te samen vormen een bond van 350 000 leden, welke over een ontvangst van ± 5½ millioen mark beschikt, terwijl zij nog een kapitaal bezit van meer dan 6 millioen mark.

Voor weinige jaren had men niet kunnen verwachten, dat de christelijke actie onder de werklieden sich zoo zou uitbreiden.

Het is wel te denken dat niet alleen in Duitschland, maar ook daarbuiten de zaak van Jatho, den Keulschen predikant die wegens onrechtzinnigheid door het „Spruchcollegium" werd afgezet, beoordeeld wordt. Het merkwaardigst vinden wij het vonnis, dat de hoogleeraar Paul Wernle te Bazel daarover strekt, toen hij eene academische toespraak hield. Dit luidt volgens de *Christl Welt* no 28 aldus: „De heeren van het Spruchcollegium hebben geen geloof, geen liefde, geen hoop gehad"... De predikant Jatho met zijn wellicht verwarde, zwevende en dweepachtige Theologie, heeft feitelijk honderdmaal meer geloof dan de heeren in het „Spruchcollegium", die het vonnis over hem velden.... Hij wil niet anders zijn dan een christen en een Christelijk predikant, volgens zijn eigen geloof. Zijn tegenwanders zijn daarentegen de ongeloovigen en kleingeloovigste menschen; hun geloof is maar een naam voor angst; ze zien naar heigeen achterlijk; zij klemmen zich vast aan de oude heerlijkheden, en bespeuren niets van den God van heden..... God heeft tegenwoordig hare (van de Pruisische landskerk) besturen verblind. Hij heeft hun een tuimelgeest gegeven, daar zij meenen God te hebben en voor het Evangelie opgekomen te zijn; Hij heeft hen met dit laatste oordeel aan den vloek der belachelijkheid en erbarmelijkheid prijsgegeven; Hij wil hen daardoor voor de geheele wereld vernootmoedigen en hun zekerheid en geloofshoogmoed breken; het vonnis dat te Berlijn geveld is, is niet anders dan een strafgericht Gods over de gewaande overwinnaars".

Zulk een uiting is schier verbijsterend. Wat swart is, wordt daarin wit genoemd.

— Uit de Broedergemeente.

Reeds meermalen deelden wij mede, dat in de Broedergemeente of onder de Herrnhutters het modernisme ingang gevonden heeft. Nu vonden wij de volgende opmerkingen in het weekblad der Broedergemeente „Hernhut:", no. 25 onder den titel: „Vertrouwen":

Door het oude piëtisme hebben wij geleerd, dat de Christenheid niet verdeeld moet worden in zoogenaamde „rechtgeloovigen" en „ketters", maar dat men onderscheid behoort te maken tusschen bekeerden en onbekeerden. Laat ons daarom ophouden met na te speuren wie zoogenaamd „positief" zijn, en wie men voor „liberalen" te houden heeft; want het ware kinderlijk vertrouwen volgens „Jezus" geest en voorbeeld kan evengoed verbonden zijn met de „intellectueele" vrijzinnigste beschouwingen, als met de meest behoudende overtuigingen. De vruchten van Godsvrucht bij een verstandelijk liberaal mensch kunnen ook positief zijn, en de intellectueel conservatiefste ijveraar kan op „godsdienstig" gebied wel minderwaardige, of wel in het geheel geen, of negatieve vruchten voortbrengen.

Vrijzinnigheid heeft niet dezelfde beteekenis als ongeloof. Het spreekt wel van zelf, dat er ongeloovige vrijdenkers zijn, maar er zijn ook geloovige vrijdenkers, en zelfs waarlijk geloovige „kinderen Gods" in den geest van Jezus. De vrijzinnigheid van een kind Gods streeft naar een denken, dat onafhankelijk is van menschen, en wil alleen van God afhankelijk zijn. Hij zoekt onderscheid te maken tusschen „religie" en „intellectualisme"; dat wil zeggen, hij wil praktisch zieleleven uit God, meer waarde toekennen dan beredeneerde uitdrukvormen van zulk een leven.

Het onbegrijpelijke wordt niet begrijpelijk doordat men het onder eene formule brengt. Het zal ons niet gelukken te omhullen, wat God verborgen heeft, namelijk: het begrijpmatig verstaan van Jezus. Laten wij daarom ophouden met alle formulen over Hem te overschatten. Laat ons maar alleen aan Jezus vasthouden en door Gods kracht in „daad en waarheid Hem navolgen".

Dit zijn woorden die puur modernen konden overnemen. Of liever, op die manier hebben de modernen sedert jaar en dag gesproken. Hoe jammer dat het orgaan der Herrnhutters zulk een stuk opneemt! Er was een tijd, ongeveer anderhalve eeuw geleden, waarin het rationalisme de kerken binnendrong en verwoestte, doch de Herrnhuttersche gemeenten bleven daarvoor bewaard. In dezen tijd wordt het rationalisme, zij het in andere vormen, met vlag en wimpel in dezelfde kerken ingehaald.

Engeland. De nieuwe president van de Wesleyaansche Conferentie, de predikant Henry Haigh, sprak bij zijn inaugureele oratie over sommige verontrustende en donkere teekenen van dezen tijd, en wel in het bijzonder over het toenemen van onverschilligheid met betrekking tot het kerkelijk leven, de vermindering van het kerkgaand publiek, het afnemen van het aantal leden der kerken, de breed uitgalmende anti-Christelijke propaganda en het feit, dat men weinig idealen koestert en zeer gemakkelijk voldaan is. De heer Haigh wees er op, dat vooral in den tegenwoordigen tijd noodig is, dat in de Kerken het geestelijk leven dieper worde, en drong er op aan, dat een iegelijk sich zou afvragen: „Heb ik Christus tot mijn Heiland aangenomen? Is Christus mijn Koning geworden evenzeer als mijn Heiland, aan wien ik mij niet alleen in mijn zedelijk leven, maar ook in mijn geheimste begeerten en gedachten onderwerp? Is gehoorzaamheid aan Hem het middelpunt van mijn leven? Is gemeenschapsoefening met Hem mijn gedurige behoefte?

Het is helaas een feit, dat bijna in iederen kring, waar men prijs stelt op het kerkelijk leven, dergelijke klachten worden aangeheven.

— Een predikant afgezet.

In Engeland heeft men een tegenhanger van de zaak Jatho in Duitschland. De Episcopaalsche bisschop van Winchester heeft, den deken van Magdalen College te Oxford, den predikant J. M. Thompson, zijn bevoegdheid om in de kerk dienst te doen, ontnomen. De heer Thomson is „Fellow" en „Dean" in de Godgeleerdheid. Eenige maanden geleden gaf hij een boek in het licht over „de Wonderen van het Nieuwe Testament", waaruit bleek dat deze leeraar geheel gebroken had met de belijdenis zijner kerk. Zelfs had de schrijver toegegeven, dat hij een opvatting omtrent de geboorte van den Heere Jezus is toegedaan, „welke niet in overeenstemming kan gebracht worden met de theorie die door de kerk daaromtrent aangenomen wordt." Dr. Thomson wilde dus het recht hebben om als predikant der Episcopaalsche kerk datgene te verkondigen, wat in strijd is met de belijdenis dier kerk. De bisschop van Winchester heeft terecht besloten aan dien toestand een einde te maken, door den heer Thompson zijn bevoegdheid, de Episcopaalsche kerk te dienen, te ontnemen. Maar, vragen wij, waar zou in de Engelsche Staatskerk het eind zijn, wanneer de bisschoppen eens leertucht gingen oefenen over al de predikanten die onder hun opzicht staan? Wijken niet de Ritualisten kennelijk van de confessie van Westminster af? Zij brengen niet alleen Roomsche ceremoniën, maar ook Roomsche leeringen, die in de belijdenis van Westminster als onschriftuurlijk verworpen worden, in de Kerk. Tot hiertoe is nog geen enkele bisschop tegen de Ritualisten opgetreden. Men kan dit verklaren uit het feit, dat de meeste bisschoppen der Episcopaalsche kerk tot de Ritualisten te rekenen zijn. Doch niet allen volgen die richting. Een hunner, dien het verdroot dat de geestelijken onder zijn ressort zooveel Roomsche praktijken in hunne kerken navolgden, gaf te kennen, dat zoolang zij daarin volhardden, hij geen voet in hunne kerken setten zou, maar hij liet hen overigens ongemoeid. Het optreden van den bisschop van Winchester is daarom een breken met de gewoonte dat de bisschoppen geen leertucht uitoefenen. Uit het kamp der modernen zal daarover wel wraak geroepen worden.

N.-Amerika. Dr. Arthur Pierson heengegaan.

Kort geleden bereikte ons het bericht, dat Dr. Arthur Tappan Pierson, een Amerikaansch Leeraar, op ruim 70-jarigen leeftijd, was heengegaan. Gedurende vele jaren oefende hij als Schriftuitlegger en als pleitbezorger der Zending grooten invloed uit. Ten onrecht werd hij vooral genoemd als den Schrijver van „vele gewisse kenteekenen"; een apologie voor het Christendom en het geschreven en levende Woord Gods. De „Missionary Review of the World" werd door hem gesticht en geredigeerd. Gedurende 50 jaren arbeidde hij in het predikambt in enkele congregationalistische en presbyteriaansche kerken; vooral zijn langdurig werk in de Bethany Presbyterian Church te Philadelphia zal nimmer worden vergeten.

De geest van dezen man Gods kan niet beter gekend worden dan uit de woorden van zijn eigen pen, de ervaring beschrijvend welke hij 35 jaren voordat hij tot den Heere werd opgenomen, hebben mocht.

„In Januari 1876 was ik reeds 7 jaren voorganger van een groote rijke gemeente (in Detroit), met een der vriendelijkste kerkgebouwen van het geheele land; alles wat naar het vleesch begeerlijk was, bezat ik. Ik was evenwel door onderzoeking des harten tot het inzicht gekomen, dat ik van de litteratuur, geestesarbeid en mijn positie in mindere of meerdere mate een afgod maakte. Ik werd er in het bijzonder toe geleid met grooten aandrang te bidden om op eenigerlei wijze in staat te worden gesteld onbekenden te bereiken die rondom ons waren, doch buiten bereik der kerken vielen. De klare en stellige overtuiging vervulde mij, dat dit gebed van God was gewerkt en op kennelijke wijze zou worden verhoord. Slechts mijn vrouw deelde ik dere overtuiging mede en vol blijdschap en vertrouwen wachtten wij de volheid van Gods tijd af, waarop Hij naar dit verlangen en gebed zou doen.

Den 19den Maart 1876, op den dag des Heeren, werd mij ongewone macht tot prediken gegeven; en des avonds gevoelde ik zoo sterk dat de tijd genaakte, waarop God zijn rechterhand zou openbaren om mij toegang te geven tot ongeredde zielen, en in het bijzonder tot de onkerksche massa's, dat ik mij gedrongen gevoelde mijn gedachten mede te deelen aan een ambtsbroeder. Den volgenden Vrijdagavond opende ik, als voorganger, in den gemeentelijken bidstond, mijn hart vrij uit voor mijn geliefde gemeente. Ik sprak tot haar over het blijkbaar gemis der kerk om de verachters van den eeredienst te bereiken, en ik merkte op dat onze schitterende, sierlijke kerk wellicht de armen terughield, daar ze zich hier niet thuis zouden gevoelen.

Reeds gedurende maanden waren de harten van leeraar en gemeente meer één geworden, alsof de geest ons tezamen bond. Onwillekeurig trad ik toe tot de biddende schare, en, afdalend van den preekstoel en den Bijbel openend, las